

Brüssel, 21.9.2018
COM(2018) 661 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

**Aastaaruanne eelarve täitmisele heakskiitu andvale institutsioonile 2017. aasta
siseauditite kohta**

{SWD(2018) 429 final}

Sisukord

1.	Sissejuhatus	2
2.	Siseauditi talituse missioon: sõltumatus, objektiivsus ja aruandekohustuse täitmine. Aruande eesmärgid ja ulatus	3
3.	Audititöö ülevaade	4
3.1.	2017. aasta auditikava täitmine	4
3.2.	Statistilised andmed siseauditi talituse soovitude kohta	5
4.	2017. aastal tehtud audititööl põhinevad järeldused	8
4.1.	Järeldused tulemusauditite kohta	8
4.1.1.	Komisjoni peadirektoraatide, talituste ja rakendusametite tulemused: horisontaalsed protsessid.....	8
4.1.2.	Eelarve tegevus- ja haldusassigneeringute rakendamise tulemuslikkus.....	12
4.2.	Siseauditi talituse piiratud järeldused iga peadirektoraadi sisekontrolli olukorra kohta	14
4.3.	Üldhinnang komisjoni finantsjuhtimise kohta.....	14
5.	Konsulterimine komisjoni finantsrikkumiste uurimise eritoimkonnaga	16
6.	Võimaliku huvide konflikti ohu vähendamine (rahvusvahelised standardid) – Euroopa Ombudsmani uurimine.....	16
7.	Järeldused.....	17

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva aruandega teavitatakse Euroopa Parlamenti ja nõukogu komisjoni siseauditi talituse (IAS) tehtud tööst, nagu on ettenähtud finantsmäärusega. See põhineb aruandel, mille koostas komisjoni siseaudiitor ning milles käsitletakse siseauditi talituse 2017. aastal valminud auditi- ja nõustamisaruandeid,¹ mis on seotud komisjoni peadirektoraatide, talituste ja rakendusametitega². Kooskõlas oma õigusliku alusega sisaldab see kokkuvõtet tehtud siseauditite arvust ja liikidest, soovitudest ja nende soovitudestega seoses võetud meetmetest.

1 Käesolevas aruandes leiavad kajastamist ajavahemikus 1. veebruarist 2017 kuni 31. jaanuarini 2018 valminud auditiaruanded.

2 Aruanne ei hõlma Euroopa detsentraliseeritud asutusi, Euroopa välisteenistust või muid siseauditi talituse auditeeritud organeid, vaid neid käsitletakse eraldi aastaaruannetes.

2. SISEAUDITI TALITUSE MISSIOON: SÕLTUMATUS, OBJEKTIIVSUS JA ARUANDEKOHUSTUSE TÄITMINE. ARUANDE EESMÄRGID JA ULATUS

Siseauditi talituse missioon on pakkuda komisjonile sõltumatut ja objektiivset kindlust ning konsultatsiooni, mille eesmärk on pakkuda lisaväärtust ja parandada komisjoni tegevust. Siseauditi talitus aitab komisjonil saavutada oma eesmärgi, kasutades süstemaatilist, distsiplineeritud lähenemisviisi, et hinnata riskijuhtimise, kontrollimise ja juhtimisprotsesside tulemuslikkust ning anda soovitusi selle parandamiseks. Tema ülesannete hulka kuulub juhtimisprotsesside hindamine ja nende kohta asjakohaste soovitude andmine järgmiste eesmärkide täitmisel: asjakohase eetika ja väärtuste edendamine organisatsioonis, tõhusa organisatsioonilise tulemusjuhtimise ja vastutuse tagamine ning riski- ja kontrolliandmete tõhus edastamine organisatsiooni asjaomastele üksustele. Selle abil edendatakse komisjonis ja selle osakondades tõhusat ning tulemuslikku juhtimist. Siseauditi talituse sõltumatus on sätestatud finantsmääruses ja komisjoni vastu võetud³ ametijuhendis⁴. Siseauditi talitus annab kõikidest oma audititest aru auditi järelevalvekomiteele. Auditi järelevalvekomitee abistab volinike kolleegiumi, tagades, et siseauditi talituse ja Euroopa Kontrollikoja tööd võetakse komisjoni talitustes nõuetekohaselt arvesse ning et selle alusel rakendatakse asjakohaseid järelemeetmeid.

Siseauditi talitus lähtub oma töös finantsmäärusest ning Siseaudiitorite Instituudi siseauditi kutsetegevuse rahvusvahelistest standarditest ja eetikakoodeksist.

Siseauditi talitus ei auditeeri liikmesriikide süsteeme, mille abil kontrollitakse ELi eraldatud rahalisi vahendeid. Selliseid auditeid, mis hõlmavad individuaalsete abisaajate tasandit, korraldavad liikmesriikide siseaudiitorid, riiklikud auditasutused, teised konkreetsed komisjoni peadirektoraadid ja Euroopa Kontrollikoda. Küll aga auditeerib siseauditi talitus meetmeid, mille on võtnud komisjoni talitused, et teha järelevalvet liikmesriikide organite üle ning auditeerida neid organeid ja muid ELi rahaliste vahendite väljamaksete eest vastutavaid organeid, nagu Ühinenud Rahvaste Organisatsioon. Vastavalt finantsmäärusele võib siseauditi talitus neid ülesandeid täita kohapeal, sealhulgas liikmesriigis.

3 Finantsmääruse artikkel 100.

4 Vt 30. juuni 2017. aasta teatis komisjonile „Euroopa Komisjoni siseauditi talituse ametijuhend“ (C(2017) 4435 final).

3. AUDITITÖÖ ÜLEVAADE

3.1. 2017. aasta auditikava täitmine⁵

Tähtajaks – mis oli 31. jaanuar 2018 – täideti 2017. aasta ajakohastatud auditikava rakendamisel komisjonis, talitustes ja rakendusametites 98 %⁶ kavandatud auditiülesannetest⁷.

Täideti 148 auditiülesannet (sealhulgas auditid, järelmeetmed, läbivaatamised ja konsulteerimised), mis jagunesid järgmiselt:

	2017		2016		2015	
	Ülesanded	Aruanded	Ülesanded	Aruanded	Ülesanded	Aruanded
Auditeerimine	54	58	52	60	38	528
Järelmeetmed	90	-	95	-	96	-
Läbivaatamine (piiratud ulatusega)	2	2	6	6	2	2
Juhtkonna kiri	0	0	0	1	1	1
JSiSi riskihindamine	0	0	0	0	1	1
Konsulteerimine	2	2	1	1	1	1
Kokku	148	62	154	68	139	57

2017. aasta esialgne kava⁹ sisaldas 66 auditiülesannet (sealhulgas auditid, läbivaatamised ja konsulteerimised, kuid välja arvatud järelmeetmed), mis oli kavas täita 31. jaanuari 2018. aasta tähtajaks. Lisaks sisaldas kava 38 ülesannet, mille täitmine pidi kava järgi algama enne nimetatud kuupäeva ja lõppema 2018. aastal. Aasta keskel 2017. aasta auditikava ajakohastati¹⁰. Nii esialgse kui ka ajakohastatud kava vaatas läbi auditi järelevalvekomitee.

Vastavalt oma juhendile ja rahvusvahelistele standarditele ning selleks, et tagada auditikava tõhus ning tulemuslik täitmine, kavandab siseauditi talitus oma audititööd, tuginedes riskihindamisele ja suutlikkuse analüüsile. Seejärel kontrollitakse rakendamist korrapäraselt ja vajaduse korral tehakse kohandusi.

5 Vt ka siseauditi talituse 2017. aasta tegevusaruanne.

6 Täideti kõik ülesanded (auditid, konsulteerimised ja järelmeetmed), välja arvatud seoses juhtkonna ühe kirjaga. Juhtkonna asjakohase kirja esitamine, milles on tehtud kokkuvõtte komisjoni personalijuhtimist käsitleva mitme auditi tulemustest, lükati edasi 2018. aastasse.

7 Komisjoni talituste töödokumendis on antud ülevaade kõikidest täidetud auditite ja järelauditite ülesannetest.

8 Mõne auditi puhul, eelkõige mitme peadirektoraadi auditi korral, võidakse koostada mitu auditiaruannet.

9 Välja antud 16. veebruaril 2017.

10 Välja antud 28. juulil 2017. Selles kirjeldatakse kava muudatusi, mis olid tingitud suutlikkuse vähenemisest ja peadirektoraatide/talituste riskipositsiooni ümberhindamisest.

3.2. Statistilised andmed siseauditi talituse soovitude kohta¹¹

Siseauditi talituse antud soovitude arv (sealhulgas nende heakskiitmise määr) oli 2017. aastal järgmine.

	Uued soovitud	Täielikult heaks kiidetud		Osaliselt heaks kiidetud ¹²		Tagasi lükatud	
<i>Prioriteetsus</i>	Nr	Nr	%	Nr	%	Nr	%
Kriitilise tähtsusega	1	1	100	0	0	0	0
Väga oluline	71	71	100	0	0	0	0
Oluline	126	124	98	2	2	0	0
Soovitav	1	1	100	0	0	0	0
Kokku	199	197	99	2	1	0	0

Kõikide heaks kiidetud ja osaliselt heaks kiidetud soovitude jaoks koostasid auditeeritavad tegevuskavad, mis esitati siseauditi talitusele, kes hindas need rahuldavaks.

Oma 2017. aasta kohta koostatud siseauditi aruandes, mis edastati komisjonile 2018. aasta mais, teatas siseaudiitor, et sel ajal (võttes aluseks 31. jaanuari 2018. aasta tähtaja) ei olnud kaht tegevuskava veel edastatud¹³. Alates kõnealuse aruande esitamisest on mõlemad tegevuskavad edastatud siseauditi talitusele, kes on need hinnanud rahuldavaks, ning auditeeritavad on kaheksa soovitud (mis on kõik seotud auditiga, milles käsitletakse *komisjoni juhtimise/järelevalve korda seoses riskijuhtimise, finantsaruandluse ja järelkontrolli/-auditeerimise ülesandega*) täielikult heaks kiitnud.

11 Ulatuslik ülevaade siseauditi talituse soovitudest on esitatud 27. märtsi 2018. aasta aruandes, mis on adresseeritud auditi järelevalvekomiteele.

12 Kaks soovitud kiideti 2017. aastal heaks osaliselt:

- üks soovitus töökoormuse näitajate kohta (soovitus liigitati oluliseks), mis oli Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusameti (INEA) personalijuhtimist käsitlevas auditis adresseeritud kõnealusele ametile. Siiski oli INEA esitatud tegevuskavas võetud arvesse soovitude kõiki osi (sealhulgas tagasi lükatud osa);
- üks soovitus kontrollikavade kehtestamise kohta (soovitus liigitati oluliseks), mis oli ühinemisele abi rahastamisvahendi (IPA) II etapi raames korraldatud avalikke hankeid käsitlevas auditis adresseeritud naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadile. Seda soovitud arutati auditi järelevalvekomitee ettevalmistava rühma kohtumisel, mis toimus 10. jaanuaril 2018. Pärast kohtumist kinnitas naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraat siseauditi talitusele, et ta on nõus siseauditi talituse auditi raames saadud soovitude kahe punkti (mis on osa 1. soovitudest) põhimõttega, ning andis siseauditi talitusele lisaselgitusi põhjuste kohta, miks tal ei ole selles etapis võimalik kõnealuseid soovitude punkt operatiivmeetmetes kajastada (mis tähendas seega soovitude osalist tagasilükkamist).

Tavaliselt esitab siseauditi talitus sellised auditid, mille raames esitatud soovitud lükatakse (osaliselt) tagasi, arutamiseks auditi järelevalvekomiteele. Selle tulemusel võivad peadirektoraadid oma seisukohta uuesti kaaluda.

13 Need kaks tegevuskava olid seotud audititega, milles käsitletakse:

- *komisjoni juhtimise/järelevalve korda seoses riskijuhtimise, finantsaruandluse ja järelkontrolli/-auditeerimise ülesandega*. Selle auditi jaoks esitasid auditeeritavad tegevuskava 2018. aasta septembris. Siseauditi talitus hindas kõnealuse tegevuskava rahuldavaks;
- *äriühingute IT-juhtimise raamistikku ja portfelli haldust*. Selle auditi jaoks edastati tegevuskava 2018. aasta juunis ja siseauditi talitus hindas selle rahuldavaks.

Heakskiidetud, ajavahemikus 2013–2017 antud soovitude rakendamine oli auditeeritavate hinnangul¹⁴ 31. jaanuari 2018. aasta seisuga järgmine:

			Rakendatud		Rakendamine veel kestab (31. jaanuari 2018. aasta tähtaja ületanud kuude arv)					
Aasta	Prioriteetsus	Kokku	Nr	%	Nr	%	Hiline miseta	0–6	6–12	12+
2013	Kriitilise tähtsusega	0	0	0 %	0	0 %	0	0	0	0
	Väga oluline	45	44	98 %	1	2 %	0	0	0	1
	Oluline	75	72	96 %	3	4 %	0	0	0	3
	Soovitav	7	7	100 %	0	0 %	0	0	0	0
	2013 kokku	127	123	97 %	4	3 %	0	0	0	4
2014	Kriitilise tähtsusega	0	0	0 %	0	0 %	0	0	0	0
	Väga oluline	36	36	100 %	0	0 %	0	0	0	0
	Oluline	78	70	90 %	8	10 %	1	0	0	7
	Soovitav	11	11	100 %	0	0 %	0	0	0	0
	2014 kokku	125	117	94 %	8	6 %	1	0	0	7
Ülevõetud siseauditi üksuste soovitusused	Kriitilise tähtsusega	0	0	0 %	0	0 %	0	0	0	0
	Väga oluline	253	252	100 %	1	0 %	0	0	0	1
	Oluline	591	578	98 %	13	2 %	0	0	0	13
	Soovitav	63	63	100 %	0	0 %	0	0	0	0
	Siseauditi üksuste soovitusused kokku	907	893	98 %	14	2 %	0	0	0	14
2015	Kriitilise tähtsusega	1	1	100 %	0	0 %	0	0	0	0
	Väga oluline	65	54	83 %	11	17 %	3	2	3	3
	Oluline	131	116	89 %	15	11 %	2	0	2	11
	Soovitav	20	20	100 %	0	0 %	0	0	0	0
	2015 kokku	217	191	88 %	26	12 %	5	2	5	14
2016	Kriitilise tähtsusega	0	0	0 %	0	0 %	0	0	0	0
	Väga oluline	115	65	57 %	50	43 %	32	15	3	0
	Oluline	142	76	54 %	66	46 %	21	25	16	4
	Soovitav	3	3	100 %	0	0 %	0	0	0	0
	2016 kokku	260	144	55 %	116	45 %	53	40	19	4
2017	Kriitilise tähtsusega	1	0	0 %	1	100 %	1	0	0	0
	Väga oluline	71	1	1 %	70	99 %	63	6	1	0
	Oluline	126	7	6 %	119	94 %	114	5	0	0
	Soovitav	1	0	0 %	1	100 %	1	0	0	0
	2017 kokku	199	8	4 %	191	96 %	179	11	1	0
KOKKU 2013-2017		1 835	1 476	80 %	359	20 %	238	53	25	43
Nendest kriitilise tähtsusega või väga olulised		587	453	77 %	134	23 %	99	23	7	5

14 Selles tabelis on näidatud hinnangud soovitude kohta tähtaja seisuga. See võib erineda algses aruandes esitatud hinnangust, kui siseauditi talitus loeb auditeeritava hiljem võetud meetmed piisavaks, et osaliselt maandada kindlaks tehtud riske ja sellega seoses liigitada soovitus vähem oluliseks.

Auditeeritavad leidsid, et kokku on 1 476 ehk 80 % ajavahemikus 2013–2017 esitatud ja heakskiidu saanud soovitustest täidetud, mis tähendab, et kokku 359 soovitus (ehk 20 %) rakendamine on veel pooleli. Neist 359 soovitusest, mille rakendamine oli veel pooleli, oli üks liigitatud kriitilise tähtsusega soovitus¹⁵ ja 133 (23 % kriitilise tähtsusega ja väga oluliste heakskiidetud soovitude koguarvust) oli liigitatud väga oluliseks soovitus¹⁵eks.

359 rakendamisel olevast soovitusest 121 soovitus ehk heakskiidetud soovitude koguarvust 6,6 % soovitude rakendamine oli hilineanud, kusjuures 12 väga olulise soovitude rakendamine oli hilineanud palju (rohkem kui kuus kuud algsest tähtpäevast arvates). Need moodustasid vaid 0,7 % ajavahemiku 2013–2017 heakskiidetud soovitude koguarvust.

Nende ajavahemikus 2013–2017 esitatud soovitude koguarv, mille suhtes oli tehtud järelaudit, on 1 361, samal ajal kui auditeeritavad olid teatanud, et 1 476 soovitus oli valmis läbivaatamiseks.

Neist soovitustest, mille suhtes võeti kõnealusel ajavahemikul järelmeetmeid, oli siseauditi talitus sulgenud 1 296 (95 %). See tähendab, et siseauditi talituse hinnangul ei saanud keskmiselt 5 % soovitustest pidada tegelikult rakendatuks ning seetõttu neid pärast järelauditi lõpuleviimist ei suletud.

Üldiselt leiab siseauditi talitus, et olukord auditite raames esitatud soovitude rakendamisel on rahuldav ja võrreldav eelmistel aruandeperioodidel valitsenud olukorraga. See on märk sellest, et komisjoni talitused on väga oluliste soovitude rakendamisel hoolsad, maandades sel viisil kindlaks tehtud riske. Siiski tuleb pöörata tähelepanu konkreetsetele, väga oluliseks liigitatud soovitudele, mille täitmise on pikalt, st kauem kui kuus kuud hilineanud. Auditi järelevalvekomiteele on saadetud spetsiaalselt koostatud aruanne,¹⁶ mille kokkuvõtte leiab käesolevale aruandele lisatud komisjoni talituste töödokumendist.

15 Pärast siseauditi talituse järelauditi, mis tehti 2018. aasta märtsis, liigitati see kriitilise tähtsusega soovitus väga oluliseks.

16 Ulatuslik ülevaade siseauditi talituse soovitustest on esitatud 27. märtsi 2018. aasta aruandes, mis on adresseeritud auditi järelevalvekomiteele.

4. 2017. AASTAL TEHTUD AUDITITÖÖL PÕHINEVAD JÄRELDUSED

4.1. Järeldused tulemusauditite kohta

Vastusena komisjoni liikumisele tulemuspõhise töökultuuri suunas ja suuremale keskendumisele kulutõhususele jätkas siseauditi talitus 2017. aastal oma 2016.–2018. aasta strateegilise auditikava raames tulemusauditite ja olulisi tulemusaspekte sisaldavate auditite (kõikehõlmavad auditid) tegemist¹⁷.

Siseauditi talitus on kooskõlas oma metoodika ja parima tavaga käsitlenud tulemuslikkust kaudselt, st hinnanud, kas ja kuidas on juhtkond sisse seadnud kontrollisüsteemid, mille eesmärk on mõõta selle tegevuse tulemuslikkust (tõhusust ja mõjusust) ja tagada sellega seoses kindlus. Selle lähenemisviisiga kavatseb siseauditi talitus kanda hoolt eeskätt selle eest, et peadirektoraadid ja talitused on kasutusele võtnud piisavad tulemusraamistikud ja tulemuste mõõtmise vahendid, põhinäitajad ja järelevalvesüsteemid. Seda osaliselt põhjusel, et mitmes õiguslikus aluses on sätestatud eesmärgid, mis on ulatuslikumad sellest, mida komisjon suudab üksi saavutada. See tähendab, et SMART-eesmärgid ja -näitajad (SMART – konkreetne, mõõdetav, saavutatav, realistlik ja tähtajaline) tuleb kõigepealt kehtestada komisjoni tasandil, et võimalikult hästi eristada komisjoni konkreetne panus panusest, mille annavad muud olulised osalejad, kes aitavad rakendada ja saavutada ELi rahastamisvahendite eesmärgi (liikmesriigid, piirkonnad, kolmandad riigid, rahvusvahelised organisatsioonid jne).

Järgmistes punktides on kirjeldatud siseauditi talituse järeldusi tema 2017. aastal tehtud auditite erinevate tulemuslikkuse aspektide kohta.

4.1.1. *Komisjoni peadirektoraatide, talituste ja rakendusametite tulemused: horisontaalsed protsessid*

4.1.1.1. Juhtimisprotsessid

2016. aasta oktoobris andis Euroopa Kontrollikoda välja oma eriaruande nr 27/2016 „Euroopa Komisjoni juhtimine kui parim tava?“. Kontrollikoda soovitas komisjonil muu hulgas kutsuda siseaudiitorit üles tegema täiendavat audititööd kõrgetasemelise juhtimise küsimustes¹⁸. Sellest tulenevalt võttis volinike kolleegium 11. jaanuaril 2017. aastal vastu otsuse (vt C(2017) 4 final), milles soovis, et siseaudiitor teeks auditi komisjoni juhtimiskorra suhtes seoses riskijuhtimise, finantsaruandluse ja järelkontrolli/-auditeerimise ülesandega. Siseauditi talitus tegi selle auditi 2017. aastal lisaks mitmele muule auditile, mis oli juba kavas korraldada (kõrgetasemeliste) juhtimisprotsesside suhtes komisjoni muudes valdkondades. Nende auditite tulemused näitavad, et mitmes juhtimiskorras nii institutsiooni kui ka operatiivtasandil on väga olulisi puudujääke.

17 Kokku tegi siseauditi talitus 47 tulemus- ja kõikehõlmavat auditit. Täpsema ülevaate saamiseks vt komisjoni talituste töödokument.

18 Hea juhtimistava tähendab, et kehtestatud on nõuetekohased protsessid/struktuurid, et varustada organsatsiooni tegevusi vajaliku teabega, et juhtida organisatsiooni tegevusi ja teha nende tegevuste üle järelevalvet, et oleks võimalik saavutada oma eesmärgi. Järelevalve kujutab endast selle tagamist, et nende protsesside/struktuuride üle tehakse tulemuslikku järelevalvet, mis on sõltumatu operatiivjuhtimisest.

Arvestades ELi praegust keerukat konteksti, sealhulgas vajadust parandada kodanike usku ja usaldust ELi poliitiliste põhimõtete ja institutsioonide vastu, järeldas siseauditi talitus, et komisjon peaks kasutama ära võimalust, et parandada veelgi oma juhtimiskorda ning seega ka võimet saavutada oma tulemusi.

Pärast 2000. aasta haldusreformi tegi komisjon märkimisväärseid edusamme, tugevdades oma aruandekohustust, vastutust ja usaldusväarsuse suurendamise protsesse. Detsentraliseeritud finantsjuhtimise mudel on hästi mõistetav ja organisatsiooni kultuuri sisse põimitud ning olemas on selged aruandlusvahendid koos tõhusa usaldusväarsuse suurendamise protsessiga. Lisaks võttis komisjon 2017. aasta oktoobris vastu teatise juhtimise kohta Euroopa Komisjonis. Siiski tuvastas siseauditi talitus, et institutsiooni tasandil on vaja praeguse juhtimis- ja järelevalvekorra proportsionaalset parandamist, eelkõige mis puutub riskijuhtimisse ja juhtimissüsteemi üldisematesse aspektidesse.

Lisaks on alates 2015. aastast, mil võeti kasutusele uued IT juhtimise struktuurid, tehtud märkimisväärseid edusamme institutsiooni IT juhtimise valdkonnas. Hoolimata nendest edusammudest leiti siiski märkimisväärseid puudujääke, mis vajavad proportsionaalseid, kuid kindlaid meetmeid, et toetada ja tugevdada veelgi selle valdkonna juhtimist. Soovitatud parandusmeetmete eesmärk on täiendada ja tugevdada olemasolevaid komisjoni struktuure järgmise abil: suurendades veelgi IT-nõukogu mõjuvõimu, määrares kindlaks institutsiooni selge üldise IT-strateegia ning parandades IT-investeeringute portfelli institutsioonilist järelevalvet kogu komisjonis.

Personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraadil, individuaalsete maksete haldamise ja maksmise ametil ning Euroopa Personalivaliku Ametil on mitmeid institutsioonilisi teabesüsteeme, mis on komisjoni ja mõningate teiste Euroopa institutsioonide, ELi rakendusametite ja detsentraliseeritud asutuste ning muude ELi organite töö igapäevaseks toimimiseks ülitähtsad. Selles valdkonnas tuvastati märkimisväärseid puudujääke kõnealuste süsteemide jaoks kehtestatud juhtimis- ja projekti juhtimiskorras. On vaja teha olulisi parandusi, et tagada strateegiline vastavusse viimine nii personalihalduse peadirektoraadi sees kui ka informaatika peadirektoraadiga, mis on peamine IT-süsteemide ja -teenuste pakkuja, ning niiviisi optimeerida IT-investeeringutest saadavat kasu.

Juhtimispuudujäägid on ka Eurostati-välise statistika koostamise protsessis ja kvaliteedis tuvastatud märkimisväärsete puuduste peamine põhjus. Siseauditi talitus tunnistab, et kehtiva raamistiku piires ja asjaomaste osalejate vastava vastutuse ulatuses on mõningaid samme juba tehtud nii institutsiooni tasandil (Eurostat) kui ka operatiivtasandil (peadirektoraat/talitus), et koordineerida ja juhtida peadirektoraatide/talituste poolt statistika koostamise protsessi, et parandada statistika kvaliteeti. Lisaks on operatiivsetel peadirektoraatidel olemas erineva formaalsuse ja keerukuse astmega protsessid ja meetmed, tagamaks, et nende vajadust statistiliste andmete järele rahuldavad kas välised teenusepakkujad või nad töötlevad juba kättesaadavaid andmeid ise. Siiski ei ole komisjonis praegu kasutusel olev raamistik piisavalt tõhus, tagamaks, et Eurostati-väliselt koostatud statistika oleks üldiselt rahuldava kvaliteediga ja et mitmesugused praegu kasutusel olevad protsessid oleksid pikemas perspektiivis jätkusuutlikud.

4.1.1.2. Personalijuhtimise protsessid

Personalijuhtimise valdkonnas hindas siseauditi talitus mitmel juhul, kas peadirektoraadid ja rakendusametid on kavandanud ja ellu viinud küllaldased personalistrateegiad, et tegeleda uutest prioriteetidest, muudatustest töötajate arvus ja ümberkorraldustest tulenevate probleemidega. Üldjuhul jõuti auditi raames järeldusele, et peadirektoraadid ja rakendusametid on võtnud enda ees seisvate personaliprobleemide lahendamiseks asjakohaseid meetmeid. Siiski tuvastati rände ja siseasjade peadirektoraadis ning Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusametis puudujääke strateegilises personalijuhtimises, rände ja siseasjade peadirektoraadis ning õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadis puudujääke personalijaotuses ning Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusametis puudujääke organisatsioonilises struktuuris ja lepinguliste töötajate valikuprotsessis.

4.1.1.3. IT juhtimise protsessid

Mitme IT-auditiga jõuti järeldusele, et komisjonis oleks vaja tõhustada IT-turvalisust. Küberturvalisus ehk IT-turvalisus on ülioluline, tagamaks, et organisatsioonis kaitstakse teavet volituseta isikutele avaldamise eest (konfidentsiaalsus), ebaõige muutmise eest (andmeterviklus) ja taotluse korral juurdepääsu keelamise eest (kättesaadavus).

Informaatika peadirektoraadi IT-turvalisuse auditi järel jõudis siseauditi talitus järeldusele, et kuigi ennetavad kontrollid on piisavalt välja arendatud ja tõhusad, on mitmete analüüsitud tehnoloogiliste lahenduste küpsustase erinev. Lisaks on märkimisväärsed puudujääke seoses andmetervikluse kontrolliga, mis ei ole tegelikkuses piisavalt süsteemsed ja tõhusad.

Operatiivsel tasandil haldab energeetika peadirektoraat mitut tuumamaterjalide arvepidamise ja kontrollimise protsesse toetavat IT-süsteemi, mis käitlevad salastatud teavet Euroopa Aatomienergiaühenduse kaitsemeetmete alusel ning mille puhul on vaja leida lahendus olulistele probleemidele. Täpsemalt tuleneb praegune turvakord peamiselt 16 aastat tagasi antud hinnangust, mida ei ole uuendatud. Lisaks täheldati organisatsioonilisi puudujääke IT-turvalisuse juhtimise korras, IT-turvalisuse kavades ja turvalise võrgu kontrollis.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) käitleb oma IT-süsteemides suurel hulgal tundlikku teavet ning peab järgima konfidentsiaalsuse ja andmetervikluse erinõudeid. Siseauditi talitus tunnistab, et Euroopa Pettustevastane Amet rakendab mitmeid häid tavasid, et vähendada turvariske, millega ta paratamatult kokku puutub. Siiski tegi siseauditi talitus kindlaks mitu puudust, mis viisid järelduseni, et sisse seatud kontrollid ei anna piisavat kindlust, et IT-turvariskid on nõuetekohaselt maandatud. Eelkõige on vaja oluliselt parandada sisuhaldussüsteemi, mis on peamine süsteem, mida Euroopa Pettustevastane Amet kasutab oma igapäevaseks juhtumite menetlemiseks, ja üldisemalt IT-turvalisuse juhtimise struktuuri.

4.1.1.4. Muud protsessid

Muud siseauditi talituse auditid erinevates valdkondades näitasid, et on vaja võtta täiendavaid meetmeid, et suurendada auditeeritavate protsesside üldist tulemuslikkust.

Volitatud eelarvevahendite käsutajatel on vaja oma peadirektoraatides sisekontrollisüsteemide kindlaksmääramisel kaaluda kontrollide kulutõhusust ja neil on vaja anda kontrollide kulutõhususe kohta aru oma iga-aastastes tegevusaruannetes, samal ajal kui komisjonil on vaja uute kulutusi käsitlevate ettepanekute ülevaatamisel ja esitamisel hinnata kontrollisüsteemide kulusid ja kasusid. Mitme peadirektoraadi auditi käigus, millega uuriti komisjoni raamistikku/korda kontrollide kulutõhususe ligikaudseks arvestamiseks, hindamiseks ja sellest aru andmiseks, ilmnisid märkimisväärsed puudujäägid kehtivas institutsioonilises raamistikus. Need puudujäägid vähendavad oluliselt kontrollide kulude ja tulude kohta teatatud tulemuste kasulikkust nii komisjoni juhtkonna kui ka komisjoniväliste sidusrühmade jaoks. Et muuta protsessi kasulikumaks ja asjakohasemaks, on vaja oluliselt parandada kõnealuse raamistiku põhiaspekte.

Ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidest tulenevalt on põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi üks põhiülesandeid hallata põllumajandusturge, sealhulgas turukriise. Peadirektoraat on seadnud sisse küllaldased protsessid, mis on võimaldanud tal turu kriisiolukordadele õigel ajal reageerida. Oluliselt puudulik on siiski määr, mil põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat võtab sellistest olukordadest riskijuhtimise ja kriisi järelmeetmete osas õppust.

Toiduohutuse kriisiks valmisoleku valdkonnas leidis siseauditi talitus, et tervise ja toiduohutuse peadirektoraat ei olnud regulaarselt uuendanud toidukriisi üldkava ning asjakohaseid menetlusi ja kordi, ei olnud katsetanud seda kava enamiku peamiste sidusrühmadega, kes vastutavad kriisiohjamise eest liikmesriikide ja komisjoni tasandil, ning tal ei olnud olemas ühtki konkreetset plaani kõnealuse kava elluviimiseks. Lisaks tõi audit välja puudujäägid teabevahetuses. See toob kriisiks valmisoleku seisukohast endaga kaasa tõhususe ja tulemuslikkuse riske.

Euroopa Liidu konkurentsipoliitika eesmärk on tagada, et vabal siseturul ei moonutaks monopolidevastase võitluse, ühinemiste ja riigiabi valdkonnas konkurentsi takistusi põhjustav või korrigeeriv konkurentsivastane käitumine. Süsteemis, kus nii Euroopa Komisjonil kui ka liikmesriikidel on ELi konkurentsipoliitika jõustamise pädevus, on kooskõlastamine Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide vahel ülioluline, et muuta see poliitika üldiselt tulemuslikuks. Märkimisväärsel määral jääb vajaka koostööst riikide kohtutega, mis on tingitud sellest, et kohtutelt tulev teabevoog on piiratud. Komisjon ei ole saanud mõnelt liikmesriigilt täielikku teavet ELi konkurentsieeskirjade jõustamisega seotud siseriiklike kohtuotsuste sisu kohta, mille edastamine komisjonile on ette nähtud määrusega nr 1/2003. See olukord takistab komisjoni esitamast tähelepanekuid juhul, kui üks osapool esitab kohtuotsuse vastu apellatsioonkaebuse, ning tegemast kindlaks ja hindamast puudujääke ja kõrvalekaldeid ELi konkurentsieeskirjade jõustamisel.

Kõikide komisjoni talituste hulgas on keskkonna peadirektoraat üks neist, kes haldab kõige rohkem kaebusi ja rikkumisjuhtumeid. Viimase kümne aasta jooksul on peadirektoraat teinud märkimisväärsed jõupingutusi, et parandada väga keerukate ELi keskkonnavalaste õigusnormide jõustamist. Hoolimata pingutustest parandada suure hulga kaebuste ja rikkumiste haldamist, on tal nende kaebuste ja rikkumiste haldamiseks ette nähtud komisjoni eesmärkide täitmisel jätkuvalt märkimisväärsed raskusi. Lisaks suureneb praegune surve peadirektoraadi personalile, kes on nende protsessidega seotud, tõenäoliselt veelgi, võttes arvesse uut komisjoni teatist „ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused“.

Sellest tulenevalt, kuigi keskkonna peadirektoraat on seadnud sisse piisavad protsessid, et tagada keskkonnavalaste õigusnormide tulemuslik jõustamine, on ikka veel mitu lahendamist vajavat märkimisväärset puudujääki, nimelt seoses kaebuste käitlemise tõhususe ja tulemuslikkusega ning ELi keskkonnavalaste õigusnormide jõustamisega.

Teadusprojektid kuuluvad Teadusuuringute Ühiskeskuse põhitegevuste hulka ja need on üliolulised, et saavutada kvaliteetseid teadustulemusi, mis toetavad sõltumatute tõenditega ELi poliitilisi põhimõtteid kogu poliitikatsükli vältel. Kuigi Teadusuuringute Ühiskeskuse kehtestatud juhtimis- ja kontrollisüsteemid teadusprojektide juhtimiseks on küllaldaselt välja arendatud, jääb olulisel määral vajaka nende süsteemide rakendamise seoses teadusprojektide ja töopakettide elluviimise järelevalvega.

Euroopa Pettustevastases Ametis eetikat uuriva auditi järel jõudis siseauditi talitus järeldusele, et Euroopa Pettustevastane Amet on kehtestanud selgetel menetlustel põhineva eetikaraamistiku, mis on kohandatud peadirektoraadi konkreetsele keskkonnale ja selle töö iseloomule, ning on seda raamistikku rakendanud. Kehtestatud sisekontrollid tagavad selle, et personal järgib suurel määral eetikareegleid ja -kohustusi, eelkõige seoses sõltumatuse, terviklikkuse, erapooletuse, diskreetsuse ja objektiivsusega. Siiski on vaja oluliselt parandada Euroopa Pettustevastase Ameti personali teadlikkust sellest, kuidas toimida sotsiaalmeedia ja huvirühmadega.

Lisaks hindas siseauditi talitus klientidele osutatavate teenuste puhul personalihalduse ja julgeoleku peadirektoraadi tasaarvestusprotsessi ning leidis, et peadirektoraat on juba teinud mitmeid samme, et seda protsessi kohendada ja parandada nii, et see vastaks institutsiooni suunistele. See hõlmas peamiselt kulude arvestamise meetodika ülevaatamist ja detsentraliseeritud asutustega sõlmitavate teenustaseme kokkulepete ühtlustamist. Kõnealused asutused moodustavad enamiku peadirektoraadi välisklientidest. Siiski oli kulude arvestamise mudeli kavandis auditeerimise ajal veel märkimisväärsed puudujääke. Vaja on veel tugevdada põhivaldkondi, et täita täielikult institutsiooni nõudeid ja aluspõhimõtteid.

4.1.2. Eelarve tegevus- ja haldusassigneeringute rakendamise tulemuslikkus

4.1.2.1. Eelarve otsene täitmine

Eelarve otsese täitmise valdkonnas hinnati mitme auditi raames programmi- ja projektijuhtimise protsesse ning selles valdkonnas ei leitud tulemuslikkuses märkimisväärsed puudujääke.

4.1.2.2. Eelarve kaudne täitmine

Eelarve kaudse täitmise valdkonnas keskenduti mitme auditi käigus peadirektoraatides ja talitustes kasutatavale järelevalvekorrale.

Ühisettevõtte Shift2Rail (S2R) üle tehtavat järelevalvet käsitleva siseauditi talituse auditi raames ilmnes märkimisväärne tulemuslikkuse probleem, kuna liikuvuse ja transpordi peadirektoraat ei ole kehtestanud formaliseeritud konsolideeritud riskipõhist ühisettevõtte Shift2Rail järelevalvestrateegiat. Sellise strateegiaga tuleb määrata kindlaks peadirektoraadi järelevalve eesmärgid ja see, kuidas erinevad

järelevalvevahendid aitavad tagada kindlust, et poliitilised eesmärgid saavutatakse. Puudub ametlik ülesannete jaotus liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi operatiivsete ja finantsüksuste vahel, mis vastutavad ühisettevõtte Shift2Rail üle järelevalve tegemise eest, välja arvatud ühisettevõtte nõukogu koosolekute ettevalmistamise puhul. Lisaks ei ole liikuvuse ja transpordi peadirektoraat teinud ühisettevõttega Shift2Rail seotud ülesannete ametlikku kaardistamist ega andnud vastavat hinnangut vajalike vahendite kohta.

Sellise auditi raames, mille käigus uuriti rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraadi poolt investeerimisrahastute haldamist, leidis siseauditi talitus, et direktoraat ei jälgi süsteemselt rahvusvaheliste finantseerimisasutuste operatiivtegevust ja segarahastamise põhiaspekte, mille kohta tal tuleb igal aastal anda aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Lisaks on ELi delegatsioonide tasandil rahvusvaheliste finantseerimisasutuste poolt esitatavad aruanded erineva kvaliteediga. Seega ei ole ELi delegatsioonidel alati asjakohast teavet, et jälgida projektide operatiiv- ja finantsaspekte nõuetekohaselt.

4.1.2.3. Eelarve jagatud täitmine

Eelarve jagatud täitmise puhul hinnati mitme auditi raames programmi- ja projekti juhtimise protsesse. Auditite käigus ilmnis tulemuslikkuses mitu märkimisväärset puudujääki, millest mõned võivad ohustada poliitikaeesmärkide saavutamist.

Rakenduskava muutmise protsess on mehhanism, millega liikmesriigid saavad muuta rakenduskavade rakendamise mehhanisme ja selleks peavad vastutavad peadirektoraadid tegema põhjaliku analüüsi, enne kui muudatus võetakse komisjoni otsusega vastu. Kuigi auditeeritud protsess toimib üldiselt hästi ning regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat, tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat ning merendus- ja kalandusasjade peadirektoraat on teinud märkimisväärseid jõupingutusi, et tagada kooskõlastatud lähenemisviis iga peadirektoraadi sees ja peadirektoraatide lõikes, on märkimisväärseid puudujääke rakenduskavade muudatuste järjepidevuses, tulemuslikkuses ja õigeaegsuses.

Noorte tööhõivealgatuste rahastamiseks kasutatakse mitmeid vahendeid, mida haldab tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat. Märkimisväärseid puudujääke leiti mehhanismides, mille abil tagatakse järjepidevus noorte uute tööhõivepoliitikaalaste algatuste ettevalmistamise, rahastamise rakendamise ja selle mehhanismi vahel, mille abil jaotatakse rahalisi vahendeid vajaduse korral ümber uutele või kiireloomulistele poliitilistele prioriteetidele.

Euroopa abifondi enim puudust kannatavate isikute jaoks rakendatakse mitme rakenduskava kaudu, mida haldab tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat. Peamine tuvastatud puudujääk on seotud tulemuslikkuse hindamise ja aruandlusega. Nimetatud abifondi õigusraamistikul puuduvad tulemuslikkuse hindamise raamistiku aspektid, nagu ühiste näitajate või konkreetsete sihtide eesmärgid ja vahe-eesmärgid. Abifondi kohta esitatud näitajatel ja andmetel on puudusi, mis muudavad need fondi üldise tulemuslikkuse kohta aruandmisel vähem kasulikeks. Lisaks puuduvad õiguslikus aluses mehhanismid, mille abil jälgida kaasnevate meetmete kasutuselevõttu, ja teavet kohapeal rakendamise kohta ei saada korrapäraselt, mis aitaks programmi üle tulemuslikku järelevalvet teha.

Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi suurprojektide auditi käigus ilmneseid märkimisväärsed puudujäägid Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi poolt toetatavate suurprojektide heakskiitmise ja varajase järelevalve protsessis.

4.2. Siseauditi talituse piiratud järelused iga peadirektoraadi sisekontrolli olukorra kohta

2018. aasta veebruaris esitas siseauditi talitus igale peadirektoraadile ja talitusele sisekontrolli olukorda käsitleva piiratud järeluse. Nende järeldestega anti panus asjaomaste peadirektoraatide ja talituste 2017. aasta tegevusaruannetesse. Järeldused tuginevad kolme viimase aasta audititööle ja hõlmavad kõiki täitmata soovitusi, mille on andnud siseauditi talitus ja endised siseauditi üksused (kui siseauditi talitus on need üle võtnud). Siseauditi talituse järeldus sisekontrolli olukorra kohta piirdub juhtimis- ja kontrollisüsteemidega, mida auditeeriti, ega hõlma süsteeme, mida siseauditi talitus ei ole viimase kolme aasta jooksul auditeerinud.

Piiratud järeldustes juhiti erilist tähelepanu (tõi kaasa reservatsioonid asjaomase peadirektoraadi iga-aastases tegevusaruandes)

- kliimameetmete peadirektoraadile seoses viivitusega, mida täheldati ühe väga olulise IT-turvalisusega seotud soovitus rakendamisel (soovitus käsitles ELi heitkogustega kauplemise IT-süsteemi turvet), mistõttu peadirektoraati ähvardas turvarikkumise oht;
- rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraadile seoses Aafrika rahutagamisrahastu juhtimise auditi raames esitatud ühe väga olulise soovitus rakendamisel täheldatud viivitusega;
- Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusametile seoses ühe kriitilise tähtsusega ja mitme väga olulise soovitusiga, mis anti programmi „Erasmus+“ ja programmi „Loov Euroopa“ toetuste haldamise 1. etapi auditi raames.

Lisaks pööras siseauditi talitus erilist tähelepanu avalike hangetega seotud probleemidele, mis tuvastati auditi raames, milles uuriti struktuurireformi tugiteenistuse finantsjuhtimist, ning märkis, et tugiteenistus peaks nõuetekohaselt hindama, kas nende probleemide puhul on vaja teha reservatsioon iga-aastasessse tegevusaruandesse. Institutsiooni kehtivate suuniste põhjal jõudis tugiteenistus järeldusele, et finantsreservatsiooniks ei ole alust ja iga-aastasessse tegevusaruandesse ei ole reservatsiooni maine alusel vaja, sest tuvastatud maineohte ei tekkinud. Siseauditi talitus nõustub kõnealuse hinnanguga.

4.3. Üldhinnang komisjoni finantsjuhtimise kohta

Siseauditi talitus avaldab vastavalt oma ametijuhendile igal aastal üldhinnangu komisjoni finantsjuhtimise kohta. See põhineb audititööl, mille siseauditi talitus on teinud komisjoni finantsjuhtimise valdkonnas eelneval kolmel aastal (2015–2017). Selles võetakse arvesse ka muudest allikatest pärit teavet, nimelt Euroopa Kontrollikoja aruandeid. Üldhinnang esitatakse käesoleva aruandega samal ajal ja see hõlmab sama eelarveaastat.

Nagu varasematelgi kordadel, on 2017. aasta üldhinnangus märkus reservatsioonide kohta, mille volitatud eelarvevahendite käsutajad on esitanud oma kinnitavates avaldustes. Selle hinnangu ni jõudmisel vaatles siseauditi talitus selliste iga-aastastes tegevusaruannetes esitatud summade koondmõju, mida hinnangute kohaselt ohustab risk, ning korrigeerimisvõimet, mida näitavad varasemad finantskorrektsioonid ja sissenõudmised ning hinnangud tulevaste korrektsoonide ja lõpetamisel esinevate riskisummade kohta. Pidades silmas varasemate finantskorrektsioonide ja sissenõudmiste suurusjärku ning eeldades, et tulevikus tehakse korrektsoonid võrreldaval tasemel, on ELi eelarve tervikuna (mitte ilmtiingimata üksikute poliitikavaldkondade tasandil) aja jooksul (mõnikord mitu aastat hiljem) piisavalt kaitstud.

Ilma üldhinnangut täiendavalt kvalifitseerimata, rõhutas siseauditi talitus järgmist aspekti.

Järelevalvestrateegiad, mida rakendatakse poliitikameetmeid ja programme ellu viivate kolmandate isikute suhtes

Ehkki komisjon vastutab ka edaspidi täielikult kulude seaduslikkuse ja korrektuse ning usaldusväärse finantsjuhtimise tagamise eest (nagu ka poliitikaeesmärkide saavutamise eest), tugineb komisjon oma programmide elluviimisel üha enam kolmandatele isikutele. Enamasti volitatakse selleks komisjoni tegevuseelarvet (eelarve kaudse täitmise raames) või teatud ülesandeid täitma kolmandad riigid, rahvusvahelised organisatsioonid või rahvusvahelised finantsasutused, riikide asutused ja ametid, ühisettevõtted, ELi-välised organid ja ELi detsentraliseeritud asutused. Lisaks kasutatakse mõnes poliitikavaldkonnas üha rohkem praeguse mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) rahastamisvahendeid. Selliste vahendite ja alternatiivsete rahastatismehhanismidega kaasnevad komisjonile spetsiifilised probleemid ja riskid, nagu on rõhutanud ka Euroopa Kontrollikoda.

Oma üldiste kohustuste täitmiseks peab asjaomase valdkonna peadirektoraat tegema programmide ja poliitikameetmete rakendamise üle järelevalvet ning andma vajaduse korral suuniseid ja pakkuma abi. Seepärast peavad peadirektoraadid kindlaks määrama ja ellu viima piisavad, tulemuslikud ja tõhusad järelevalve-/seire-/aruandlusmeetmed kandmaks hoolt selle eest, et volitatud üksused ja muud partnerid rakendavad programme tulemuslikult, kaitsevad piisavalt ELi finantshuve ja asjakohasel juhul peavad kinni delegeerimislepingutest ning võimalik probleem lahendatakse nii ruttu kui võimalik.

Mitme auditi raames soovitas siseauditi talitus teatud peadirektoraatidel määrata oma kontrolli- ja järelevalvestrateegiates selgemalt kindlaks prioriteedid ja vajadused seoses sellega, kuidas saada kindlust usaldusväärse finantsjuhtimise kohta kõnealustes ELi organites ja ELi-välistes organites. Eelkõige ei võetud kontrollistrateegiates piisavalt arvesse erinevaid riske, mis kaasnevad ülesannete usaldamisega volitatud üksustele, ja kindluse saavutamiseks ei kasutatud tulemuslikult väliseid allikaid. Need peadirektoraadid peaksid võtma tulemuslikumaid ja tõhusamaid järelevalvemeetmeid.

Peale selle ei olnud piisavalt selged järelevalve-/seire-/aruandlusmeetmete eesmärgid ning see, kuidas hinnata nende tulemuslikkust, ning nende meetmete kontrollimine oli tegelikkuses piiratud.

Siseauditi talitus tunnustab kesksete talituste ette võetud algatusi ja pärast siseauditi talituse antud soovitusi partner-peadirektoraatide poolt välja töötatud tegevuskavasid, mille eesmärk on maandada riske, mis on seotud suhetega detsentraliseeritud asutuste ja rakendusametitega ning muu hulgas seoses programmitöö, tulemuslikkuse ja eelarveküsimuste järelevalvega.

5. KONSULTEERIMINE KOMISJONI FINANTSRIKKUMISTE UURIMISE ERITOIMKONNAGA

Finantsrikkumiste uurimise eritoimkond ei teatanud finantsmääruse artikli 73 lõike 6 alusel¹⁹ 2017. aastal ühestki süsteemsest probleemist.

6. VÕIMALIKU HUVIDE KONFLIKTI OHU VÄHENDAMINE (RAHVUSVAHELISED STANDARDID) – EUROOPA OMBUDSMANI UURIMINE

Praegune siseauditi talituse peadirektor, komisjoni siseaudiitor hr Manfred Kraff asus ametisse 1. märtsil 2017. aastal. Hr Kraff oli varem komisjoni eelarve peadirektoraadi peadirektori asetäitja ja komisjoni peaarvepidaja.

Vastavalt Siseaudiitorite Instituudi standarditele²⁰ andis hr Kraff 7. märtsil 2017. aastal pärast peadirektori ja siseaudiitoriks määramist välja juhised korra kohta, mis tuli kehtestada selleks, et vähendada ja/või hoida ära tema endistest ülesannetest tulenevat mis tahes võimalikku või kõigest näivat huvide konflikti siseauditi talituse audititöös. Selle korraga nähti ette, et hr Kraff ei osale selle audititöö järelevalves, mis on seotud tegevusega, mille eest ta vastutas enne siseauditi talituses tööleasumist. Selliste juhtumitega seotud audititöö järelevalve jäi lõpuks hr Jeff Masoni vastutusalasse. Jeff Mason on endine siseauditi talituse peadirektori kohusetäitja (septembrist 2016 veebruarini 2017) ja praegune siseauditi talituse direktor (IAS.B, audit komisjonis ja rakendusametites I). Selle korraga nähti ka ette, et audititöö järelevalvekomiteed teavitatakse kõnealusest korrast ja selle korra rakendamisest ning hr Mason pöördub audititöö järelevalvekomitee poole, kui on vaja anda hinnang mis tahes olukorra kohta, mida võidakse pidada hr Kraffi sõltumatust või objektiivsust kahjustavaks. Sellistel juhtudel hoidub hr Kraff asjakohase audititöö järelevalvest.

Kehtestatud korda arutati audititöö järelevalvekomiteega 6. aprillil 2017. aastal (ettevalmistav rühm) ja 3. mail 2017. aastal toimunud koosolekul. Koosolekutel, mis toimusid 31. jaanuaril 2018. aastal (ettevalmistav rühm) ja 7. märtsil 2018. aastal, hindas audititöö järelevalvekomitee kõnealuse korra tegelikku rakendamist 2017. aastal. Audititöö järelevalvekomitee jõudis järeldusele, et ta leiab, et siseauditi talituse kindlaks määratud meetmed hoiavad kooskõlas rahvusvaheliste standardite ja hea tavaga küllaldaselt huvide konflikti ohtu ära, ning märkis rahuloluga, et

19 Finantsmääruse kohaldamise eeskirjade artiklis 117 on nähtud ette järgmine: „Kõnealuses aastaaruandes nimetatakse ka võimalikud [finantsmääruse artikli 73 lõike 6](#) kohaselt loodud eritoimkonna avastatud süsteemsed probleemid“.

20 Rahvusvahelistes auditistandardites, millele finantsmääruses on artiklis 98 selgesõnaliselt viidatud („Siseaudiitori ametisse nimetamine“), on märgitud: „Kui sõltumatust või objektiivsust kahjustatakse faktiliselt või näiliselt, siis tuleb asjaomastele osalistele avaldada selle kahjustuse üksikasjad. Üksikasjade avaldamise viis oleneb kahjustusest“ (IIA-IPPF standard nr 1130). Lisaks on standardites märgitud, et „siseaudiitorid peavad hoiduma hindamast konkreetseid tegevusi, mille eest nad olid eelnevalt vastutavad. Objektiivsust loetakse kahjustatuks, kui siseaudiitor osutab kindlustandvaid teenuseid tegevuse puhul, mille eest ta vastutas eelmisel aastal“ (IIA-IPPF standard nr 1130.A1).

organisatsioonilise sõltumatuse tagamiseks ette nähtud korda on asjaomastes auditites tegelikult rakendatud.

4. detsembril 2017. aastal saatis Euroopa Ombudsman Euroopa Komisjonile kirja, teatades, et kodaniku kaebuse alusel algatatakse uurimine, et hinnata nende meetmete asjakohasust, mida komisjon on võtnud mis tahes huvide konflikti või näiva huvide konflikti ärahoidmiseks seoses siseauditi talituse uue peadirektori ametisse määramisega (viide: 1324/2017/LM). Pärast Euroopa Ombudsmani kohtumistaotlust toimus 8. veebruaril 2018. aastal inspekteerimiskohtumine komisjoni ja Euroopa Ombudsmani töötajate vahel. Sellel kohtumisel vastasid siseauditi talitus ja komisjoni kesksed talitused ombudsmani meeskonna esitatud küsimustele ning selgitasid asjakohaseid aspekte. Lisaks esitasid nad ombudsmani palvel asjakohased tõendavad dokumendid. 26. aprillil 2018. aastal teatas ombudsman komisjonile, et 8. veebruari 2018. aasta inspekteerimiskohtumise aruande koopia saadeti kaebuse esitajale, et ta saaks esitada võimalikud märkused, ning et pärast kaebuse esitajalt märkuste saamist otsustab ombudsman, millised on uurimise asjakohased edasised sammud.

7. JÄRELDUSED

Siseauditi talituse auditite põhjal sellel ja varasematel aastatel koostatud tegevuskavade rakendamine aitab pidevalt parandada komisjoni sisekontrolli raamistikku.

Siseauditi talitus jätkab tegevuskavade täitmist käsitlevate järeldauditite tegemist, mida jälgib auditi järelevalvekomitee, kes teavitab vajaduse korral volinike kolleegiumi.

Siseauditi talitus keskendub jätkuvalt finants-, vastavus-, IT- ja tulemusaudititele.